

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ κ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΞΗΓΕΙ ΣΤΟ «ΠΑΤΡΙΝΟΡΑΜΑ» ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ «ΘΑΥΜΑ» ΠΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Κάν' το, όπως το... Ε.Κ.Π.Α!

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι το πρώτο ελληνικό Πανεπιστήμιο που μπήκε στα top 200 Πανεπιστήμια παγκοσμίως στην κατάταξη της Webometrics. Και μόνο αυτή η διαπίστωση είναι ικανή για να εξηγήσει την ισχυρή παρουσία του ιδρύματος στην διεθνή Ακαδημαϊκή κοινότητα και τη δεσπόζουσα θέση του στον πνευματικό και πολιτιστικό χάρτη της Ελλάδας.

Ο επιτυχημένος Πρύτανης του ΕΚΠΑ, Καθηγητής κ. Μελέτιος - Αθανάσιος Δημόπουλος, εξήγησε ανάμεσα στα άλλα στο «πατρινόραμα», με ποιον τρόπο το Πανεπιστήμιο Αθηνών παράγει σταθερά τα τελευταία 16 χρόνια τον μεγαλύτερο και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό δημοσιεύσεων από όλους τους ερευνητικούς φορείς, αλλά και πώς καταφέρνει παρά την πολύχρονη οικονομική κρίση, να προσελκύει πόρους 5 φορές περισσότερους από εκείνους της κρατικής επικορήγησης που λαμβάνει!

Συνέντευξη στον
Παναγιώτη Ρηγόπουλο

- Η διεθνοποίηση και η εξωστρέφεια του ΕΚΠΑ είναι ένα μεγάλο στοίχημα από την έναρξη της πρώτης θητείας σας. Πώς προχωράει αυτό το σχέδιο και ποια είναι τα έως σήμερα σημαντικά αποτελέσματα που έχουν καταγραφεί; Ποιος είναι ο φιλόδοξος στόχος;

«Η εξωστρέφεια και ο διεθνής προσανατολισμός του Πανεπιστημίου αποτελεί σημαντικό στρατηγικό στόχο και καθορίζεται από τις Πρυτανικές Αρχές σε συνεργασία με τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα του Ιδρύματος και την Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Η στρατηγική αυτή στοχεύει στην προώθηση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και κοινωνικού έργου του Πανεπιστημίου και την ανάδειξη της διεθνούς φυσιογνωμίας του. Το ΕΚΠΑ συνεργάζεται με πολλά Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, διεθνή δίκτυα Πανεπιστημίων, καθώς και εκπαιδευτικές οργανώσεις παγκοσμίως,

με στόχο την ενίσχυση των ερευνητικών συνεργασιών και της κινητικότητας των φοιτητών, του ακαδημαϊκού προσωπικού, των ερευνητών και του λοιπού ανθρώπινου δυναμικού του.

Την τελευταία τετραετία επισκέφθηκαν την Πρυτανεία του ΕΚΠΑ Πρέσβεις, Μορφωτικοί Ακόλουθοι, Υπουργοί και μέλη κοινοβουλίου περισσότερων από 30 χωρών. Νέες διμερείς συμφωνίες συνεργασίας υπογράφηκαν ως απόρροια ορισμένων εξ αυτών των συναντήσεων.

Επιπροσθέτως, αντιπροσωπείες ξένων Πανεπιστημίων από Κίνα, Κορέα, Η.Π.Α., Ρωσία, Γεωργία, Ουκρανία, Νορβηγία, Βέλγιο, Σιγκαπούρη, Ταϊβάν, κ.ά. επισκέφθηκαν τόσο την Πρυτανεία όσο και επιμέρους Σχολές του ΕΚΠΑ και είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν και να συζητήσουν προοπτικές συνεργασίας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2017-18, για πρώτη φορά, στο πλαίσιο ειδικών συμφωνιών συνεργασίας, πραγματοποιήθηκαν πρότυπα προγράμματα φοίτησης Κινέζων φοιτητών και φοιτητριών Ελληνικών Σπουδών των Πανεπιστημίων Beijing Foreign Studies University και Guangdong University of Foreign Studies. Το αρχικό πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το China Scholarship Council (CSC), εκπρόσωποι του οποίου επισκέφθηκαν το ΕΚΠΑ και αξιολόγησαν το πρόγραμμα κατά τη λήξη του.

«Το Πανεπιστήμιο Αθηνών παραμένει όρθιο χάρη στο υψηλό επίπεδο ανθρώπινο δυναμικό του και την ισχυρή παράδοσή του»

Τέλος, είμαστε το πρώτο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα που προσέφερε αγγλόφωνο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών με τίτλο «BA Program in the Archaeology, History and Literature of Ancient Greece» και συνεχίζουμε σταθερά σε αυτή την κατεύθυνση.»

«Το ΕΚΠΑ προσελκύει οικονομικούς πόρους 5 φορές περισσότερους από εκείνους της κρατικής επιχορήγησης»

• **Κατά πόσο επαρκής είναι η τακτι-**

κή κρατική χρηματοδότηση για το ΕΚΠΑ και ποια τα προβλήματα που αντιμετωπίζει για τη απρόσκοπτη λειτουργία και ανάπτυξή του; Πώς μπορεί να προσελκύσει το Πανεπιστήμιο και άλλους πόρους;

«Την τελευταία σχεδόν δεκαετία η οικονομική κρίση επηρέασε κάθε τομέα των δημόσιων δομών στη χώρα μας. Σε αυτή την πρωτόγνωρη αρνητική συγκυρία, το Ελληνικό Πανεπιστήμιο και ειδικά το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, έχει υποστεί σημαντική μείωση της χρηματοδότησής του.

Όμως, παρά την παρατεταμένη οικονομική κρίση και τις μεγάλες μειώσεις, το Πανεπιστήμιο παραμένει όρθιο χάρη στο υψηλό επίπεδο ανθρώπινο δυναμικό του και την ισχυρή παράδοσή του. Κατόρθωσε μέχρι σήμερα να διατηρήσει και σε πολλές περιπτώσεις να βελτιώσει το επίπεδο εκπαίδευσης και έρευνας μέσω της άοκνης προσπάθειας των μελών του, τα οποία προσελκύουν στο Πανεπιστήμιο πόρους 5 φορές περισσότερους από εκείνους της κρατικής επιχορήγησης για λειτουργικές δαπάνες και δημόσιες επενδύσεις.

Έτσι, εκτός από τη δημόσια επιχορήγηση, το Πανεπιστήμιό μας στρέφεται και σε άλλες πηγές χρηματοδότησης της έρευνας, όπως τα ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα, το ΕΣΠΑ, συνεργασίες με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, παρο-

χή επιστημονικών υπηρεσιών σε νομικά και φυσικά πρόσωπα, χορηγίες και δωρεές.»

Ίδρυση αυτοτελών οριζόντιων Ακαδημαϊκών δομών

- **Πώς προχωράει ο τομέας της έρευνας και της καινοτομίας στο ΕΚΠΑ, στο πλαίσιο της προώθησης πρωτότυπων ερευνητικών προγραμμάτων βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών περιοχών, με στόχο την επέκταση της επιστημονικής γνώσης διεθνώς;**

«Η έρευνα που επιτελείται στο Πανεπιστήμιό μας είναι πλούσια, πολυεπίπεδη, συχνά πρωτοποριακή και διεθνώς αναγνωρισμένη. Δεν είναι τυχαίο ότι στους σημαντικότερους Παγκόσμιους Πίνακες κατάταξης Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, το Πανεπιστήμιο Αθηνών βρίσκεται σε υψηλές θέσεις ως αποτέλεσμα κυρίως των σημαντικών ερευνητικών δραστηριοτήτων του και των αποτελεσμάτων που αυτές παράγουν.

Πιο συγκεκριμένα, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, παράγει σταθερά τα τελευταία 16 χρόνια τον μεγαλύτερο και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό δημοσιεύσεων από όλους τους ερευνητικούς φορείς. Μάλιστα οι δημοσιεύσεις αυτές συγκεντρώνουν έναν σημαντικά μεγάλο, και συντριπτικά μεγαλύτερο σε σχέση με άλλα Ιδρύματα, αριθμό αναφορών, αναδεικνύοντας την ποιότητα του παραγόμενου ερευνητικού έργου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Παράλληλα, προχωρήσαμε στην ίδρυση αυτοτελών οριζόντιων ακαδημαϊκών δομών έντονου διεπιστημονικού προσανατολισμού, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αποσκοπούν στην προαγωγή της διεπιστημονικής γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας, των γραμμάτων και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας. Επίσης, είναι εξαιρετικής αξίας και σημασίας η ανάπτυξη δομών και χώρων με τεχνολογικό και επιστημονικό εξοπλισμό και υπηρε-

σίες υποστήριξης στη διάθεση όλων των ερευνητών για την προώθηση του έργου τους. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, 15 Κέντρα Αριστείας, 18 Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης Σπανίων Νοσημάτων, το Γραφείο Προσέλκυσης Χρηματοδοτήσεων και το Κέντρο Έρευνας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας "Αρχιμήδης".

«Πρέπει να υποστηριχθεί και να ενισχυθεί ουσιαστικά η λειτουργία της έρευνας στα Πανεπιστήμια»

- **Πώς μπορεί να αποκοπεί το «brain drain» και να ξεκινήσει το «brain bridge»;**

«Τα Πανεπιστήμια ανέκαθεν ήταν πόλος ανάπτυξης καινοτομιών για όλη την κοινωνία. Αν μελετήσει κανείς το έργο πολλών ιστορικών Τμημάτων και Σχολών, καθώς και παραδοσιακών Κλινικών ή Εργαστηρίων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα διαπιστώσει ότι πολλά από όσα θεωρήθηκαν τότε, στην εποχή τους, πρωτοποριακές εφαρμογές ή προτάσεις, προήλθαν από τα πανεπιστημιακά αμφιθέατρα ή «ξεπήδησαν» από τα πανεπιστημιακά Εργαστήρια.

Η ανάπτυξη, λοιπόν, της έρευνας και

η διεθνής διάκριση στον τομέα αυτό, συνιστά έναν από τους δύο βασικούς πυλώνες της αποστολής του ΕΚΠΑ. Μόνο στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων που εκτελούνται στο ΕΚΠΑ, απασχολούνται ετησίως 5.000 έως 9.000 ερευνητές, οι οποίοι εκτός από τους Καθηγητές του Πανεπιστημίου και το άλλο μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος, είναι νέοι επιστήμονες, όπως υποψήφιοι διδάκτορες, μεταδιδάκτορες, νέοι ερευνητές, τεχνικοί και επιστημονικό και άλλο προσωπικό για την υποστήριξη των έργων.

Οι πόροι για έργα έρευνας και ανάπτυξης τους οποίους προσελκύουν οι Καθηγητές του Πανεπιστημίου και μέσω αυτών το απασχολούμενο ανθρώπινο δυναμικό, συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της έρευνας και γενικότερα στην λειτουργία και την ανάπτυξη του Ιδρύματος και κυρίως στη μείωση της ανεργίας των νέων επιστημόνων και της διαρροής επιστημονικού δυναμικού προς το εξωτερικό.

Παράλληλα, τα ερευνητικά έργα που υλοποιούνται στο ΕΚΠΑ είναι καινοτόμα, προάγουν την επιστημονική αριστεία και συμβάλλουν καθοριστικά στην εξωστρέφεια του Ιδρύματος καθώς στην μεγάλη τους πλειοψηφία αποτελούν διεθνείς συ-

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΞΙΣΗ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Το ΕΚΠΑ καταλαμβάνει μια περιλαμπρή θέση στη παγκόσμια κατάταξη των Πανεπιστημίων και την πρώτη στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο. Ποια είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που το έχουν καταστήσει διεθνώς αναγνωρίσιμο;

«Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών την τελευταία πενταετία έχει επιτύχει μια πολύ σημαντική βελτίωση της θέσης του στις διεθνείς κατατάξεις πανεπιστημίων. Η επιτυχία αυτή αντανακλά ποσοτικά και ποιοτικά το σημαντικό ερευνητικό και ακαδημαϊκό έργο που συντελείται στο Ίδρυμα, το οποίο παρά τις συνέπειες της πολυετούς οικονομικής κρίσης διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα ποιότητας. Η συνεχής άνοδος στις κατατάξεις με αποκορύφωμα το γεγονός ότι το ΕΚΠΑ είναι το πρώτο ελληνικό Πανεπιστήμιο που μπήκε στα top 200 Πανεπιστήμια παγκοσμίως στην κατάταξη της Webometrics, βασίστηκε στην υλοποίηση μιας συγκεκριμένης και πολυεπίπεδης στρατηγικής, που ξεκίνησε να υλοποιείται από τα τέλη του 2015 και συνεχώς εξελίσσεται, αναπτύσσεται και προσαρμόζεται στα παγκόσμια δεδομένα.»

«Μόνο στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων που εκτελούνται στο ΕΚΠΑ, απασχολούνται ετησίως 5.000 έως 9.000 ερευνητές»

νεργασίες. Αποτελούν έτσι τη βάση για την ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών, τη σύναψη συμφωνιών για κοινές δράσεις, την κινητικότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού και των φοιτητών, την εδραίωση του ΕΚΠΑ ως διεθνούς ιδρύματος και την προσέλκυση νέων επιστημόνων, είτε αυτών που θα επιλέξουν να μείνουν στην Ελλάδα, είτε εκείνων που θα επιλέξουν να επιστρέψουν στη χώρα μας σε ένα μεγάλο, δυναμικό και εξωστρεφές Ίδρυμα, όπως το Ε.Κ.Π.Α.

Επομένως πρέπει να υποστηριχθεί και να ενισχυθεί ουσιαστικά αυτή η σημαντική λειτουργία των Πανεπιστημίων.»

- **Είναι αξιοσημείωτο το ερευνητικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα που έχει αναπτύξει το ΕΚΠΑ για την Αεροδιαστημική Επιστήμη και Τεχνολογία. Τι θεαματικό μπορούμε να περιμένουμε και σε αυτόν τον τομέα;**

«Το Τμήμα Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας ανήκει στη Σχολή Θετικών Επιστημών. Στόχος του Τμήματος είναι να υποστηρίξει την εκπαίδευση και την έρευνα στα σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα της Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας. Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών αξιοποιεί τη διεπιστημονικότητα (συνδυασμός γνώσεων στην αεροδιαστημική, στη φυσική, στα μαθηματικά, στην πληροφορική και στις επικοινωνίες) και την εξωστρέφεια (συνεργασία με φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό) της Σχολής Θετικών Επιστημών.

Σημειώνεται ότι ο τομέας της Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας καταγράφει σημαντική δυναμική τόσο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν σημαντικές επαγγελματικές προοπτικές στον ιδιωτικό και στον δη-

μόσιο τομέα σε τομείς όπως δορυφορικές επικοινωνίες και ζεύξεις, δορυφορική πλοήγηση, συστήματα ραντάρ, τηλεπισκόπηση και παρακολούθηση Γης, ψηφιακή επεξεργασία σήματος και εικόνας, αρχιτεκτονική αξιόπιστων ψηφιακών συστημάτων, ηλεκτρονική και αυτοματισμός, δορυφορικά συστήματα, κ.α. καθώς και σε εφαρμογές, όπως η ασφάλεια των μεταφορών, η παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής, η γεωργία ακριβείας, η πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (π.χ. πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές), οι «έξυπνες» πόλεις, κ.α. Έχουν επίσης ευκαιρίες απασχόλησης σε εταιρείες μελετών, σχεδιασμού ανάλυσης, υλοποίησης, επίβλεψης, λειτουργίας και αξιολόγησης συστημάτων λογισμικού/υλικού, εφαρμογών, υπηρεσιών και προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, καθώς και σε εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών και δορυφορικών υπηρεσιών. Έχουν επίσης τη δυνατότητα να ασχοληθούν με τη διδασκαλία και την έρευνα.»

«Η συνεισφορά του ΕΚΠΑ στην εθνική προσπάθεια κατά της πανδημίας, ήταν και παραμένει διαρκής και σημαντική»

- **Πόσο προετοιμασμένο βρήκε το ΕΚΠΑ η περίοδος της πανδημίας και πως συνεισέφερε στην εθνική προσπάθεια αντιμετώπισης της; Πώς προδιαγράφεται το μέλλον σε σχέση με τον covid 19 με ορίζοντα τη νέα Ακαδημαϊκή χρονιά;**

«Όπως γνωρίζετε, από την άνοιξη του 2020, η χώρα μας διέρχεται μια πολλή κρίσιμη και δύσκολη περίοδο λόγω της πανδημίας SARS-CoV-2. Η συνεισφορά του ΕΚΠΑ στην εθνική αυτή προσπάθεια ήταν και παραμένει διαρκής και σημαντική, ενώ το Ίδρυμά μας θα συνεχίσει με συ-

γκεκριμένες και εξειδικευμένες δράσεις να προσφέρει σε όλα τα επίπεδα αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την υγεία όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Όλη αυτή την περίοδο βασικό μέλημά μας είναι να συνεχίσει το Πανεπιστήμιό μας αδιαλείπτως το έργο του ως προς την άρτια μετάδοση της γνώσης, την πρωτοποριακή έρευνα για την παραγωγή νέας γνώσης και την προσφορά υπηρεσιών υψηλής ποιότητας Παιδείας και Υγείας προς την Πολιτεία και την Κοινωνία. Τα μέλη του ΕΚΠΑ κατάφεραν με μεγάλη επιτυχία και με εναλλακτικές μεθόδους να ανταποκριθούν στους παραπάνω στόχους.

Στις Κλινικές αναφορές του ΕΚΠΑ έχει νοσηλευθεί περίπου το ένα τρίτο των διασωληνωμένων ασθενών με την λοίμωξη COVID-19 και περισσότεροι από τους μισούς ασθενείς που δεν διασωληνώθηκαν τους πρώτους 12 μήνες της πανδημίας. Τα Εργαστήρια Μικροβιολογίας του ΕΚΠΑ ήταν εξαρχής στο επίκεντρο των δράσεων καλύπτοντας τις διαγνωστικές ανάγκες πολλών Νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών με μοριακές εξετάσεις κλινικών δειγμάτων για την ανίχνευση του νέου κορωνοϊού με τη μέθοδο real-time RT-PCR. Τα εργαστήρια είναι εξοπλισμένα με υψηλής τεχνολογίας αναλυτές, που προήλθαν κυρίως από δωρεές και έχουν αναλύσει εκατοντάδες χιλιάδες δείγματα μέχρι σήμερα.

Προχωρούμε όλοι μαζί προσεκτικά, με ασφάλεια πάντα αλλά και με αυτοπεποίθηση, λόγω της γνώσης που έχουμε αποκτήσει στο συγκεκριμένο θέμα. Είμαστε αισιόδοξοι ότι, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΕΟΔΥ και της Επιτροπής Εμβολιασμών, θα μπορέσουμε, μετά το τρίτο κύμα, να εισέλθουμε σε μια νέα, πιο ασφαλή περίοδο, που θα επιτρέψει την επάνοδο στην κανονικότητα.»